

ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ФАХОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ВИХОВАННІ МОВЛЕННЕВО КОМПЕТЕНТНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

Одним із завдань вищої школи на сучасному етапі є підготовка студентів – майбутніх фахівців – до ефективного мовленнєвого спілкування, до розуміння мовлення інших, здатності до власної мовленнєвої творчості. Тому в студентів повинні вироблятися не тільки професійні якості, а й лінгвістична підготовка, що передбачає вільне володіння українським фаховим мовленням.

Під час навчання у ВНЗ на лекційних і практичних заняттях з курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» у студентів формуються засади фахового лексичного запасу. Навчаючись за обраним фахом, студенти мають справу з різноманітними науковими текстами, які насичені термінологічною лексикою, котра не тільки сприяє ґрунтовному засвоєнню спеціальних дисциплін, а й підвищує ефективність спілкування в майбутній професійній діяльності. Тому підвищення рівня професійної мовленнєвої компетентності базується на знанні терміносистеми, а точніше термінолексики, свого фаху.

Оволодіння основами будь-якої професії розпочинається з певної системи загальних і професійних знань, тобто опанування професійного мовлення – галузевої термінології. Як зазначає Н. Овчаренко : «Матеріали сучасних досліджень із проблем термінології засвідчують, що її теоретичне підґрунтя, вивчення усталених галузевих терміносистем, дослідження механізмів формування прогресивних систематизованих сукупностей одиниць термінологічної лексики й далі привертають до себе увагу» [1].

Термінолексика – «каркасний словник» мови будь-якої спеціальності. Знання фахової термінології – умова високої професійності спеціалістів різних профілів. Будь-яка терміносистема є дуже мобільною з погляду реагування на ті чи інші політичні, соціальні, економічні зміни в суспільстві. Сучасна українська термінологія становить чутливу, динамічну, розгалужену терміносистему, яка перебуває під впливом як загальних у мові тенденцій, так і має специфічні особливості. Нині вона перебуває на якісно новому етапі розвитку порівняно з початком ХХ століття. Сьогодні на чільному місці є впорядкування й унормування всіх наявних терміносистем, зокрема системи термінів на позначення різноманітних професій, предметів, явищ, процесів сучасного виробництва тощо [2, с.140].

Для того щоб вільно володіти усною та писемною формами професійного спілкування студентів технічних ВНЗ повинні мати великий лексичний запас фахової термінології, оскільки терміни активно використовуються у сфері професійно-виробничої діяльності. Знання фахової термінології полегшує процес засвоєння знань зі спеціальних дисциплін, розширює професійний словниковий запас у майбутній фаховій діяльності.

Виконання різних видів робіт допоможе студентам уникнути сліпого калькування при перекладі текстів фахового спрямування, зорієнтує щодо вживання нормативних форм термінів, фахових стійких терміносполучень, допоможе уміло й доречно використовувати найбільш уживані в певній сфері виробництва фахові терміни в певних робочих ситуаціях як цілісну комунікативну систему, а не як сукупність окремо взятих лексем, фразеологічних терміносполучень, допоможе зацікавити студентів їх майбутньою професією, прищепити любов до української мови та виховати національно свідомих, мовленнєво компетентних фахівців, які зможуть досягти особистісного й професійного рівня, визнання й реалізуватися в обраній професії.

Отже, вивчення української фахової термінології як системи слугує основою для опанування майбутньою професією. Поєднання комунікативного підходу та професійного контексту – це запорука успішного засвоєння й подальшого активного використання базової наукової та професійної термінології у майбутній професійній діяльності.

Список літератури

1. Овчаренко Н. Теоретичні передумови дослідження терміносистем / Н. Овчаренко // Дивослово. – 2013. – №11. – С.43 – 45.
2. Зоряна Мацюк. Українська мова професійного спілкування: навч. посіб. / Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич. – К.: Каравела, 2005. – 352 с.